

natuurlijk onjuist.

Groot-Brittannië is jaren geleden uit de ECU (European Currency Unit, voorloper van de euro, redactie) gestapt. Om nu te zeggen dat dit toen het hele systeem heeft doen imploderen is niet waar. Anders hadden we wellicht nooit een Europese Monetaire Unie gehad. En voor Groot-Brittannië is het nadien niet bepaald een nadeel geweest.

Kort gezegd was het voordeel van de ecu dat munten binnen een bepaalde bandbreedte konden bewegen. Je zou een systematiek moeten verzinnen die dat opnieuw toelaat.

Waarom blijven de Grieken in de euro?

Ik denk dat het voor een deel te maken heeft met onderhandelen. "Hoeveel korting zijn jullie bereid ons te geven?", vragen de Grieken zich af. En waarschijnlijk zijn zij een van de weinigen die denken in termen van scenario's: erin of eruit.

Ze zullen zo lang als ze kunnen onderhandelen om het onderste uit de kan te halen. De optie 'eruit' kunnen ze altijd nog lichten. Je ziet de Grieken in een soort van modes zitten waarvan zij stilletjes aan de voor- en de nadelen goed kennen.

Maar hoe dan ook is Griekenland nu niet gelukkig met de euro en een hoop andere landen denk ik ook niet. Het gaat hier niet alleen om begrotingsproblemen, waar nu de nadruk op ligt. Minstens zo belangrijk voor een oplossing is de concurrentiekracht van landen. Het is gewoonweg onmogelijk om je begroting op orde te krijgen als je geen concurrentiekracht hebt.

Hoe moet de particulier met alle onzekerheden omgaan?

De particuliere belegger mag niet meegetrokken worden in een andere agenda dan de zijne. Hij moet daarom heel goed begrijpen waarin hij belegt.

Als hij een portefeuille heeft waarvan hij niet meer weet wat

de bestanddelen zijn omdat de afkortingen niet meer uitgesproken kunnen worden of omdat het gestructureerde producten zijn waarvan hij niet precies weet hoe ze zich gedragen. 'Zijn de eerste tien procent voor de bank en de volgende tien voor mij, of was het nu andersom', dat soort werk.

Als je een handleiding nodig hebt om te weten waar je in belegt dan denk ik dat je toch een probleem hebt. Als je een fles drinken pakt kan je zo lezen wat je aan het drinken bent, maar als je een beleggingsportefeuille bekijkt dan heb je een specialist nodig die met een microscoop mee komt kijken.

Wat betekent dat?

De belegger moet zijn eigen agenda maken en niet zomaar die van de bank volgen. Of het nu op sparen voor de kinderen of de pensioenvoorziening gaat, beleggers moeten een plan hebben om naar toe te werken, de controle kunnen nemen

over zijn hun vermogen en weten hoe het vermogen zal reageren in bepaalde omstandigheden.

Veel particulieren staan daar veel te ver van af. De zuiverheid van hun portefeuille is zodanig vertroebeld en complex geworden dat het ook bijna niet lukt.

Hoe krijg je een inzichtelijke portefeuille?

Door zuivere blokken te selecteren waarvan je weet hoe ze zich gaan gedragen. Dit betekent niet zozeer hoeveel aandelen of obligaties een belegger moet opnemen. Dat is een keuze over hoeveel risico je wilt nemen.

Laat me een voorbeeld geven. Als je Shell koopt dan weet je ongeveer hoe het zich gaat gedragen. Het oliebedrijf is afhankelijk van de energietrend op de langere termijn. Het gaat een vrij zuiver gedrag hebben in bepaalde omstandigheden die je misschien kunt voorzien, zoals hoge olieprijs en kasstromen die steeds belangrijker worden.

Als je beleggingsfondsen of gestructureerde producten begint te kopen vertroebelt het, omdat het niet inzichtelijk is hoe ze zich gaan gedragen.

Daarnaast is het op dit moment zaak de verliezen te vermijden. Voor de meeste particulieren gaat het kunnen behouden, koopkracht vast het liefst, al een enorm verschil maken.

Alles in veilig staatspapier dan maar?

Afijn, dat kan een momentopname zijn maar ons oogmerk is wel degelijk te schuiven naar bedrijven. Het moment om massaal te schiften aan de vooravond van een belangrijke conjunctuurvertraging en op het moment dat heel veel spelregels worden veranderd, maakt dat je moet werken als een schaker. Je moet een paar zuivere stukken waarvan je weet hoe ze zich gaan bewegen, op de juiste momenten inzetten.

"Als je een handleiding nodig hebt om te weten waar je in belegt dan denk ik dat je toch een probleem hebt"